

Universitat de Barcelona
Facultat de Biblioteconomia i Documentació

REUNIÓ AMB ELS CENTRES DE PRÀCTIQUES

CURS 2004-2005

Universitat de Barcelona
Facultat de Biblioteconomia i Documentació

El futur de les titulacions de Biblioteconomia i Documentació en l'Espai Europeu d'Educació Superior

Andreu Sulé Duesa
Cap d'Estudis de Biblioteconomia i Documentació

Sumari

- L'Espai Europeu d'Ensenyament Superior
- El crèdit europeu
- L'ensenyament de Biblioteconomia i Documentació de la Facultat dins l'EEES

L'Espai Europeu d'Ensenyament Superior

- Declaració de la Sorbona (1998)
- Declaració de Bolonya (1999)
- Comunicat de Praga (2001)
- Comunicat de Berlín (2003)

Declaració de la Sorbona (1998)

- Països signants: França, Itàlia, Regne Unit i Alemanya
- Objectius:
 - Facilitar la mobilitat estudiantil i les oportunitats de treball
 - Promoure els projectes de cooperació interuniversitaris

Declaració de la Sorbona (1998)

➤ Estratègies

- Crear un Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES)
- Facilitar la compatibilitat i comparabilitat de les titulacions
 - Sistema Europeu de Transferència de Crèdits (ECTS)
- Ensenyaments de dos cicles:
 - Primer cicle o grau → orientació laboral
 - Segon cicle o postgrau → orientació investigadora

Declaració de Bolonya (1999)

- 31 països europeus signants
- Nou objectiu
 - Incrementar la competitivitat del sistema europeu d'educació superior
- Noves estratègies
 - Suplement al diploma
 - Primer cicle d'un mínim de tres anys
- Data límit per assolir els objectius: 2010

L'Espai Europeu d'Ensenyament Superior

- Noves reunions cada dos anys
 - Comunicat de Praga (2001)
 - Promoure la competitivitat de l'EEES
 - Comunicat de Berlín (2003)
 - Èmfasi en l'avaluació, l'acreditació i la certificació d'estudis, institucions i titulacions
 - Desenvolupament de sistemes nacionals de qualitat
 - Bergen (Noruega), maig de 2005

El crèdit europeu

- Nou model de docència universitària
- Nova concepció del crèdit centrat en l'aprenentatge de l'alumne
- Canvis en el paper docent del professor

El crèdit europeu

- Nou model de docència universitària més centrat en...
 - Qui aprèn (alumne) que no en qui ensenya (professor)
 - Els resultats de l'aprenentatge que en les formes d'ensenyar
 - El domini d'habilitats, competències i procediments que merament en els coneixements acadèmics

El crèdit europeu

- Nova concepció del crèdit centrat en l'aprenentatge de l'alumne
 - Ara → 1 crèdit = 10 hores lectives del professor
 - Crèdit europeu → 1 crèdit = 25 hores de treball de l'alumne
 - Classes teòriques i pràctiques
 - Treball en grup o individual
 - Estudi necessari per al seguiment de l'assignatura i la preparació i realització dels exàmens
 - Altres activitats d'avaluació

El crèdit europeu

- Canvis en el paper docent del professor
 - El professor com a facilitador
 - L'alumnat com a agent actiu, responsable del seu procés d'aprenentatge
 - Metodologies docents centrades en l'aprenentatge de l'alumne
 - La tutoria
 - El treball individual i en grup
 - Les pràctiques i el Practicum
 - ...
 - Nous sistemes d'avaluació
 - Avaluació continuada
 - Diversificació dels mètodes avaluatius

L'ensenyament de Biblioteconomia i Documentació de la Facultat dins l'EEES

- *Programa de Convergència Europea de l'ANECA*
- Prova pilot DURSI

Programa de Convergència Europea de l'ANECA

- Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación (ANECA)
- Objectiu
 - Potenciar actuacions que impulsin la integració de l'Ensenyament Superior espanyol en l'EEES
- *I Convocatoria de Ayudas para el diseño de planes de estudio y títulos de grado, 2003*
 - Realització d'estudis i supòsits pràctics per al disseny de títols oficials de grau adaptats a l'EEES
 - Resultat final → *Título de grado en Información y Documentación, 2004*

Programa de Convergència Europea de l'ANECA

- *Títol de grau en Informació y Documentación*
 - Titulació proposada: Informació i Documentació
 - Integració de la Diplomatura i la Llicenciatura
 - Durada proposada
 - Títol de grau: 240 crèdits = 4 anys
 - Títols de postgrau: 60/120 crèdits = 1/2 anys

Programa de Convergència Europea de l'ANECA

- *Título de grado en Información y Documentación*
 - Defineix les competències que s'han d'adquirir al llarg de la titulació
 - Competències específiques
 - Coneixements
 - Competències professionals
 - Competències acadèmiques
 - Competències transversals
 - Instrumentals
 - Personals
 - Sistèmiques

Prova pilot DURSI

- Pla pilot d'adaptació a l'EEES del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (DURSI)
- Objectiu
 - Facilitar al professorat i l'alumnat el canvi metodològic necessari en el procés d'ensenyament i aprenentatge per convergir cap a l'EEES
- La titulació de Biblioteconomia i Documentació és ensenyament pilot des del curs 2004-2005

Prova pilot DURSI

- Curs 2004-2005
 - Alumnes de primer curs de la Diplomatura
- Implicacions
 - Incorporació de les noves metodologies docents
 - Aplicació dels sistemes d'avaluació propis dels ECTS
 - Càlcul de les hores de dedicació de l'alumnat
 - Elaboració de plans docents més detallats

Prova pilot DURSI

- Bon posicionament dels estudis
 - Combinació força equilibrada entre els aspectes teòrics i els pràctics i professionals
 - Plans docents detallats
 - Treball autònom o en grup de l'alumne amb un pes important
 - Aules tecnològicament ben equipades a la docència
 - Dades recents sobre les hores de treball de l'alumnat per assignatures

Prova pilot DURSI

- Estratègies emprades
 - Sessió d'acollida per alumnes de nou accés
 - Presentació detallada de la dinàmica de treball i esforç de treball necessari a la Facultat
 - Augment del nombre de tutories individuals
 - Per part del professorat com a responsable de l'assignatura i per part del cap d'estudis (adaptació de l'itinerari curricular recomanat)
 - Desenvolupament del pla docent i el calendari de treball
 - Presentació detallada del pla de treball de cadascuna de les assignatures durant la primera setmana de classe

Prova pilot DURSI

- Estratègies emprades
 - Grup de treball de professors de les assignatures obligatòries
 - Assessorament d'una pedagoga
 - Objectius
 - Millorar els sistema d'avaluació
 - Revisió dels materials de seguiment i avaluació (contingut i forma)
 - Analitzar les competències transversals
 - Com es defineixen
 - Com es treballen
 - Com s'avaluen

Prova pilot DURSI

➤ Altres actuacions

- Recollida de dades sobre l'equivalència dels crèdits actuals a l'ECTS en l'ensenyament de Diplomatura (curs 2003-2004)
- Elaboració per part dels professors de plans docents detallats de les assignatures: objectius, continguts, metodologia, recomanacions i prerequisits, activitats que l'alumne ha de realitzar, i el sistema d'avaluació

Prova pilot DURSI

➤ Curs 2005-2006

- Finalitzar el treball iniciat pel Grup de treball del sistema d'avaluació i competències transversals
- Aprofitar l'experiència i els resultats d'aquest grup per fer extensiva l'anàlisi a la resta de cursos
- Iniciar l'anàlisi i millora d'altres elements ECTS (mètodes docents, activitats, càrrega de treball, etc.)
- Aplicar la metodologia ECTS en les assignatures de segon curs

Conclusions

- La mobilitat estudiantil en l'EEES com el gran repte de la comunitat universitària europea del segle XXI
- L'ECTS com a paradigma de la necessària compatibilitat i comparabilitat de les titulacions
- Cap a un nou model de docència i d'aprenentatge centrat en l'alumnat
- Bon posicionament i bona disposició dels estudis de Biblioteconomia i Documentació de la Facultat
- El Practicum com una de les eines essencials perquè l'alumnat adquireixi les habilitats, les competències i els procediments plantejats a la nova titulació